

المار محمدیاروف: برقراری صلح و ثبات دایمی در قفقاز جنوبی، مستلزم خاتمه اشغال اراضی متعلق به آذربایج...

روز گذشته المار محمدیاروف وزیر امور خارجه آذربایجان در باکو اعلام کرده است: «به منظور برقراری صلح و ثبات دایمی در قفقاز جنوبی ارمنستان باید به اشغال اراضی متعلق به آذربایجان خاتمه دهد»

سرویس آذربایجان/خبرگزاری آران

خبرگزاری آران / سرویس آذربایجان : روز گذشته المار محمدیاروف وزیر امور خارجه آذربایجان در باکو اعلام کرده است: «به منظور برقراری صلح و ثبات دایمی در قفقاز جنوبی ارمنستان باید به اشغال اراضی متعلق به آذربایجان خاتمه دهد». در این رابطه سایت «turkishny.com» نیویورک مطلبی تحت عنوان «وزیر آذربایجانی پیش شرط نهایی صلح را منتشر ساخت» منتشر نموده است. بر اساس این گزارش محمدیاروف این مطلب را در دیدار با رایموند یوهانسن معاون وزیر امور خارجه نروژ اعلام داشته است. وی سپس اظهار داشته است که برای صلح و امنیت منطقه همچنین باید بازگشت آوارگانی که بالاجبار اراضی اشغال شده را ترک کرده اند به مناطق سکونت سابق خود و بازسازی زیرساختها در آن مناطق نیز تأمین شود.

محمدیاروف اظهار نظر نموده است که سیاست پرخاشجویانه و تهاجمی ارمنستان مانعی است برای توسعه و پیشرفت در سراسر منطقه. وی تأکید ورزیده است که مسأله قره باغ کوهستانی را می توان تنها در چارچوب تمامیت ارضی آذربایجان حل کرد. به گزارش سایت یاد شده وزیر امور خارجه نروژ اظهارات محمدیاروف در خصوص تمامیت ارضی و بازگشت آوارگان را مورد تأیید قرار داده است.

جان نگرپونته دستیار وزیر امور خارجه آمریکا که طی سفر رسمی در آذربایجان بسر می برد نیز طی مصاحبه مطبوعاتی خود در باکو بطور غیرمستقیم دیدگاههای یوهانسن را تأیید نموده و اظهار داشته است: «ایالات متحده آمریکا از تمامیت ارضی آذربایجان و گرجستان دفاع می کند».

نگرپونته خاطرنشان ساخته است که حل مناقشه قره باغ هم به امنیت آذربایجان هم به تحکیم صلح و ثبات منطقه کمک خواهد کرد. وی سپس در ادامه افزوده است: «آمریکا هیچ گاه مثل امروز تا این حد در راستای حل مسالمت آمیز مسأله قره باغ کوهستانی تلاش نکرده است. ما طرفدار راه حل مبتنی بر تمامیت ارضی هستیم که سایر نرملهای حقوق بین الملل را شامل شده و برای طرفین قابل قبول باشد».

انتظار اینکه معاون وزیر امور خارجه نروژ و دستیار وزیر امور خارجه آمریکا در باکو درباره ضرورت حل مسأله قره باغ بر پایه حق تعیین سرنوشت ملتها اعلام کنند واقع بینانه نیست. اما موضوع بیشتر بر سر محمدیاروف وزیر امور خارجه آذربایجان و پیش شرط «تمامیت ارضی» پیشنهادی وی برای حل مسأله است که جنبه اتمام حجت دارد و نه یوهانسن یا نگرپونته.

در حالی که در آستانه سفر رئیس جمهور ترکیه عبدالله گل به ایروان و در حفاصل سفر تا پایان ملاقات سه جانبه تدارک دیده شده در 26 سپتامبر در نیویورک، مسرولین آذربایجان، خصوصاً محمدیاروف از سبک اتمام حجت کردن خطاب به ارمنستان اجتناب می ورزیدند. به نظر آنکارا با توجه به ایجاد فضای نزدیکی ترکیه با ارمنستان به آنها هشدار داده بود. شایان ذکر است که در آن مقطع زمانی مسؤولین ترکیه نیز ضمن اظهار نظر درباره ارمنستان بطور بارزی متوسل به خویشتن داری می شدند و اما مطبوعات ترکیه و شخصیتهای ترک طی مقالات خود دیدگاه اجتماعی مساعدی را در کشور در رابطه با ارمنستان سازماندهی می کردند.

بعلاوه نشریات ترکی آشکارا طی مقالات خود و یا آشکارا تفهیم می کردند که ترکیه اشتباه می کند که روابط با ارمنستان را مشروط به طرز برخورد آذربایجان می نماید و این امر مطابق با منافع ملی ترکیه نیست و ارمنستان نه در زمینه قره باغ کوهستانی و نه همچنین برسمیت شناختن قتل عام ارامنه در سطح بین الملل قدمی به عقب برنخواهد داشت.

لذا لزومی ندارد سازشهایی را از ارمنستان انتظار داشته باشیم. در این حین مسأله عذرخواهی رسمی از ارمنستان برای قتل عام ارامنه مطرح می شود. اما در روزهای بعد از دیدار سه جانبه وزرای امور خارجه ارمنستان آذربایجان و ترکیه در نیویورک مسؤولین ترکیه باز هم موضوع «اراضی آذربایجانی تحت اشغال ارمنستان» را به

خاطر می آورند و باز هم گشودن مرز ارمنی-ترکی مشروط به پیش قدمی طرف ارمنی در خصوص قره باغ شد. هر چند هنوز برای تأکید بر این موضوع زود است که موضع اتخاذ شده از سوی ترکیه در حق ارمنستان در سال 1991 باز هم به نقطه آغازین بازگشته است اما با این حال قدمی که در آنکارا بتدریج در رابطه با روابط ارمنی-ترکی به عقب برداشته می شود آشکارا مشاهده می شود. حرفی نیست که این موضوع بازتاب خود را در مطبوعات دارد. پیش از آن نشریات ترکیه که بر عذرخواهی رسمی از ارمنستان در رابطه با قتل عام تأکید می ورزند اکنون مصلحت آن را مورد بحث قرار می دهند. و اما انسیتوی ارمنی مطالعات مرکز مطالعات استراتژیک اوراسیا در خبرنگار هر روز خود مقاله سعدی چایچه کارشناس امور حقوق بین الملل تحت عنوان «مسأله ارامنه؛ مگر ترکیه باید عذرخواهی کند؟» را چاپ می کند.

همه این موارد دلیلی هستند برای این فرض که آنکارا وزیر امور خارجه آذربایجان را هدایت می کند. در هر حال محمدیاروف دیگر خود را موظف نمی داند خویشتن داری را پیشه نماید. این بدان معنا است که ابتکار نخست وزیر اردوغان در زمینه ایجاد «سکوی ثبات و همکاری قفقاز» چشم اندازی ندارد و آنکارا دیگر با مسأله مشمول نمودن ارمنستان در آن مواجه نیست لذا دیگر خویشتن داری که در این اواخر در خصوص ایروان اعمال می شد بی مورد است و با اراده راسخ سرژ سرکیسیان رئیس جمهور و همچنین ادوارد نالباندیان وزیر امور خارجه ارمنستان در زمینه مسایل برسمیت شناختن قتل عام ارامنه در سطح بین الملل و قره باغ کوهستانی انتظارات طرف ترکی از ارمنستان از بین رفته اند. در خصوص رئیس جمهور سرژ سرکیسیان بحث پیرامون نطق وی در مجمع عمومی سازمان ملل بوده و در رابطه با وزیر امور خارجه ادوارد نالباندیان موضوع حضور در ملاقات سه جانبه در نیویورک مدنظر است.

پایان پیام.